

Motion till riksdagen 2024/25:2635

av Elin Söderberg m.fl. (MP)

Näringspolitik för grön omställning och stärkt konkurrenskraft

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmuntra, stötta och mana på den gröna industrirevolutionen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bygga vidare på samarbeten med och inom näringslivet för att lösa klimatfrågan och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja och utveckla reduktionsplikten och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att satsa på fler utbildningar som säkrar kompetensbehoven för klimatomställningen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om medel till forskning, innovationer och gröna krediter till startup-företag, företag och branscher i framkant av klimatarbetet och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödja digitalisering och en grön och social omställning för småföretag och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU och Sverige bör lagstifta om att företag ska respektera mänskliga rättigheter och miljö genom hela leverantörskedjan och tillkännager detta för regeringen.

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fler bör ges möjlighet att styra över sitt arbete och skapa sin egen försörjning och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra trygghetssystemen för frilansare, kombinatorer och egenföretagare och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta för mikroföretag att växa och anställa och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kooperativ, personalägda företag och sociala företag bör få lika goda förutsättningar som aktiebolag att få lån och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skattesystemet också ska underlätta för såväl personalägda och sociala företag som kooperativ vid generationsskiften och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stöd till företag och regional utveckling ska utformas så att de även kan komma företag inom kulturella och kreativa näringar, naturturismföretagare, mathantverkare och det lokala näringslivet till godo och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra tillgången på riskkapital och möjligheter till företagsrådgivning och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra särskilda satsningar på kulturens internationalisering och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges företag driver ett aktivt hållbarhetsarbete som öppnar för nya innovationer, affärsutveckling samt nya jobb och företag. Den gröna industrirevolutionen har inletts. Klimatomställningen öppnar dörrar till nya möjligheter, högre livskvalitet och ökad konkurrenskraft. Det är i detta läge viktigt att politiken stödjer utvecklingen och inte kastar grus i maskineriet. Det finns ett brett behov av att politik uppmuntrar, stöttar och manar på denna gröna industrirevolution och hållbarhetsarbetet i alla branscher. Våra svenska företag är avgörande för Sveriges klimatarbete och konkurrenskraft. Klimatomställning, automatisering, den fortsatta digitaliseringen och utvecklingen av

artificiell intelligens (AI) är utmaningar som staten måste hjälpa såväl företag som arbetstagare genom. All omställning måste vara rättvis och solidarisk och vi måste ge förutsättningar för att låta alla vara en del av lösningen. Samarbete och samverkan är centralt för att hejda klimatförändringen. Det är därför viktigt att bygga vidare på samarbeten med och inom näringslivet för att lösa klimatfrågan.

Svenska företag har idag egna klimatmål och arbetar på olika sätt med hållbarhetsmålen i Agenda 2030 och Parisavtalet. Förutsättningarna att klara sina egna mål ser olika ut och påverkas av policyutvecklingen i EU och Sverige. Detta blir särskilt tydligt för företag med maskinparker eller fordon där teknikutvecklingen inte kommit lika långt som i personbilssegmentet. Reduktionsplikten har för dessa branscher en mycket stor påverkan på företagens möjligheter att nå sina egna klimatmål och på så sätt bidra till Sveriges och EU:s klimatmål och därmed Parisavtalet. Att stödja tillgången till hållbart producerade rena biodrivmedel såsom HVO 100 och förnybara drop-in-bränslen bidrar dels till företagens hållbarhetsarbete och konkurrenskraft, dels till utvecklingen av inhemska produktionskedjor som skapar jobb och företag samt stärker Sveriges krisberedskap. Reduktionsplikten bör därför höjas och utvecklas.

Goda förutsättningar för innovation och affärsutveckling och att gå från idé till etablerad företagsverksamhet är viktigt för att främja en grön omställning av industrier och hela branscher. En viktig pusselbit är satsningar på fler utbildningar som säkrar kompetensbehoven för klimatomställningen. Finns rätt utbildad arbetskraft lokalt och regionalt så blir de nya gröna industrierna arbetstillfällen på plats, och inte bara något som leder till tillfällig inflyttning från andra orter och länder. Därför är det viktigt att utöka utbildningsprogrammen på gymnasier och högskolor för framtidens gröna industrijobb och säkerställa att det finns attraktiva utbildningsplatser i relevanta utbildningar i närheten av de orter där nya jobb skapas.

Sverige har goda förutsättningar för en stor miljöexport som bör stödjas genom att ge medel till forskning, innovationer och gröna krediter till startups, företag och branscher i framkant av klimatarbetet. Det finns stor potential till stark samhällsutveckling genom omställningen av industriprocesser, transporter och energisektorn. Vilket bör underlättas genom att även stödja digitalisering och en grön och social omställning för småföretag. Ett starkt arbete för social och ekologisk hållbarhet stärker företagens konkurrenskraft och varumärket Sverige vilket i sin tur gynnar svensk export. Riktlinjer, råd och stöd som underlättar företagens hållbarhetsarbete är därför en viktig del av det näringslivsfrämjande arbetet. Därför bör både EU och Sverige lagstifta om att företag

ska respektera mänskliga rättigheter och miljö genom hela leverantörskedjan, så att till exempel barnarbete och förstörelse av ekosystem stoppas.

Bättre villkor och sociala skyddsnät för företagare frigör och tillvaratar människors entreprenörskap

Sverige och Europa behöver en mångfald av stora och små företag som skapar möjlighet till försörjning och arbetstillfällen och bidrar till livskvalitet och utveckling.

Allt fler svenskar vill starta företag. Denna kraft och kreativitet ska tas tillvara. Fler bör ges möjlighet att styra över sitt arbete och skapa sin egen försörjning.

För att frigöra och tillvarata människors entreprenörskap, innovationskraft och kreativitet behöver företagandet vara tryggt och enkelt. Vi vill förbättra trygghetssystemen för frilansare, kombinatorer och egenföretagare och underlätta för mikroföretag att växa och anställa bland annat genom att se över skatter och avgifter.

Det är också viktigt att det finns goda förutsättningar för en mångfald av företagsformer som möjliggör att bedriva verksamheter utifrån respektive verksamhets behov och möjligheter. Därför bör kooperativ, personalägda företag och sociala företag få lika goda förutsättningar som aktiebolag att få lån. Vidare bör skattesystemet också underlätta för såväl personalägda och sociala företag som kooperativ vid generationsskiften. Statens stöd till företag och regional utveckling bör anpassas så att de även kan komma företag inom kulturella och kreativa näringar, naturturismföretagare, mathantverkare och det lokala näringslivet till godo. Lokal ekonomisk utveckling bör främjas och bättre villkor för små och medelstora företag skapas. Det kan bland annat handla om bättre tillgång på riskkapital och möjligheter till företagsrådgivning.

Stärk de kulturella och kreativa näringarna

Sverige är ett framgångsrikt land, med många innovationer, starka varumärken och en musik-, design-, dataspels- och modeindustri i världsklass. Vi vill flytta fram positionerna, både för kulturens skull, för vårt näringsliv och för exporten. De kreativa näringarna är beroende av att det i botten finns en stark konstnärlig och kulturell kärna, med en ambitiös kulturpolitik som kan främja framväxten av kulturellt innehåll som

sedan kan göras till näring. Samtidigt behövs specifika insatser för att främja de kulturella och kreativa näringarna (KKN) och kulturens internationalisering.

Miljöpartiet tillsatte i regering en utredning som skulle lämna förslag till en samlad nationell strategi med syftet att främja långsiktig och hållbar utveckling av de kulturella och kreativa näringarna i hela landet. Vi ser behov av ett långt mer strategiskt arbete i syfte att främja kulturella och kreativa branscher och ser allvarligt på att många av förslagen i utredningen inte tagits vidare av den nuvarande regeringen.

Internationellt utbyte, samverkan och export är viktigt både för den konstnärliga utvecklingen och kvaliteten och för svenska konstnärers möjlighet att verka på en internationell marknad. Pandemin har påverkat arbetet med kulturens internationalisering negativt. Återstartsutredningen föreslår särskilda satsningar på både internationellt utbyte och export, och dem vill vi gå vidare med.

Elin Söderberg (MP)

Emma Nohrén (MP)

Jan Riise (MP)

Janine Alm Ericson (MP)